

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

Nr 15 - 2015

POLONIA NOWA

Konferencja w Senacie RP

Nowy
ambasador RP
w Szwecji

Wybory
Prezydenta RP
informacja

BAL POLONII
w Malmö

Dzień Pamięci
o Ofiarach
Holokaustu

W pułapce
Gestapo i NKWD

NOWY ZWIĄZEK
PRO POLONIA
MALMÖ

Polonia
dla Polski
w demokratycznym
25-leciu

KWARTALNIK POLONIA NOWA

KWARTALNIK ZRZESZENIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

Okładka:

Afisz Konferencji w Senacie RP
zorganizowanej przez Europejską Unię
Wspólnot Polonijnych.

Redaktor naczelny:

Teresa Sygnarek
teresa.sygnarek@gmail.com
Uwaga! Zmieniony adres!

Opracowanie graficzne:

Teresa Sygnarek

Zespół redakcyjny:

Maria Olsson
jola.olsson@gmail.com
Tadeusz Adam Pilat
t.a.pilat@bredband.net
Janusz Szkwarek
j.sz@comhem.se
Danuta Zasada
danutaz23@wp.pl

Zamówienie prenumeraty:

t.a.pilat@bredband.net

Zamówienie ogłoszeń:

teresa.sygnarek@gmail.com

Kwartalnik w internecie:

www.polonia-zop.eu

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę ogłoszeń i reklam.

Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skracania nadstawianych tekstów.

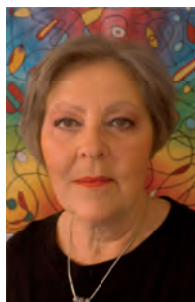
Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.

Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest w Urzędzie Patentowym, (Patent- och Registreringsverket, PRV).

Kwartalnik jest współfinansowany w ramach funduszy polonijnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym numerze:

Przyszłość mediów polonijnych w Europie	str. 4
BAL POLONII w Malmö	6
Dzień Kobiet w Sztokholmie	7
Oficerowie Rezerwy im. Marszałka J. Piłsudskiego	8
„Piastowie” na Dzień Kobiet	9
Konferencja Monitor Emigracji Zarobkowej w Wiedniu	10
Polish Riders, Historia jednego motocykla	12
Polish Riders Dar na aukcję WOŚP	13
Wiesław Tarka Nowy ambasador w Szwecji	14
Dzień Polski w Malmö	15
Aktywny Klub Seniora	16
Rada Prezesów w Warszawie	17
Konferencja w Senacie RP „Polonia dla Polski w demokratycznym 25-leciu”	18
Powstał Związek Pro Polonia Malmö	20
Wybory Prezydenta RP - Informacja	21
Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu	22
Zorganizowana Polonia	23
W pułapce Gestapo i NKWD	24
Barów mlecznych czar	25
Kabaret Paraniernormalni w Szwecji	26

TERESA SYGNAREK
Prezes
Zrzeszenia Organizacji
Polonijnych w Szwecji

DRODZY CZYTELNICY

Z wielką satysfakcją mogę poinformować, że Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji (ZOP) stale zwiększa ilość swoich organizacji członkowskich. Jest to budujące, że Polonia się organizuje, jako że hasło „Zorganizowani mogą więcej” jest sprawdzone i nadal aktualne.

Równocześnie wiele organizacji boryka się z wieloma problemami. Jednym z nich jest sprawa lokalowa. Towarzystwo Polaków „Ogniwo” w Sztokholmie ponosi wysokie koszty za czynsz swojego lokalu, w Göteborgu lokal Polskiego Związku Kulturalnego ma niepewną przyszłość ze względu na stan techniczny budynku, a południowa Szwecja nie ma żadnego własnego lokum.

Kilka organizacji, które prowadzą stałą i aktywną działalność dotknęły poważne wzrosty opłat za wynajmowanie lokali. W tym roku Zrzeszenie postanowiło podejść priorytetowo do tego problemu i wesprzeć finansowo organizacje: Ogniwo, Polski Związek Kulturalny, Zespół Folklorystyczny Piastowie, Ognisko Kwiaty Polskie i Międzynarodowy Zespół Dziecięcy Malwa.

Natomiast w południowej Szwecji powstała inicjatywa „Pro Polonia Malmö”, która będzie działać na rzecz utworzenia Domu Polskiego w południowej Szwecji (patrz artykuł na ten temat na str. 20).

Zrzeszenie ma od wielu lat dobrą pozycję na forum europejskim, którą aktywnie umacniamy. W znacznym stopniu przyczyniło się do tego zorganizowanie konferencji „Przyszłość mediów polonijnych w Europie” (patrz str. 4).

Dla prezesów naszych organizacji członkowskich zorganizowaliśmy spotkanie w Warszawie z przedstawicielami Sejmu RP, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Stowarzyszenia “Wspólnota Polska”.

Owocnie współpracujemy z Europejską Unią Wspólnot Polonijnych (EUWP) i bierzemy czynny udział we wszystkich jej inicjatywach.

Nasi przedstawiciele wygłosili referaty na organizowanych przez EUWP konferencjach: Monitor Emigracji Zarobkowej w Wiedniu (str. 10) i w Warszawie, w Senacie RP „Polonia dla Polski w demokratycznym 25-leciu” (str. 18).

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych życzę wszystkim Wesółych Świąt i tradycyjnego, polskiego śmigusa-dyngusa, aczkolwiek nie w przesadnych ilościach.

Zapraszam do lektury!

TERESA SYGNAREK

Organizacje, które pragną przyłączyć się do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, prosimy o kontakt mailem na adres:

teresa.sygnarek@gmail.com

Przyszłość mediów polonijnych w Europie

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Sztokholmie

Organizator:

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

Współorganizatorzy:

AMBASADA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W SZTOKHOLMIE
EUROPEJSKA UNIA WSPÓLNOT POLONIJNYCH

PRZYSZŁOŚĆ MEDIÓW POLONIJNYCH W EUROPIE

28 - 30 listopada 2014 r. Malmö, Szwecja

Pod patronatem honorowym Ministra Spraw
Zagranicznych RP Grzegorza Schetyny

Patronat medialny

Rzeczpospolita Polska
Minister
Spraw Zagranicznych

KOMUNIKAT

W dniach 28-30 listopada odbyła się w Szwecji, w Quality Hotel w Malmö, konferencja „Przyszłość mediów polonijnych w Europie”, która zgromadziła przedstawicieli zaproszonych polskich i polonijnych mediów z takich krajów europejskich jak: Austria, Belgia, Białoruś, Czechy, Dania, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Niemcy, Rosja, Szwecja, Ukraina i Wielka Brytania. Udział wzięli również przedstawiciele mediów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Media polonijne, zarówno na Wschodzie jak i na Zachodzie Europy, spełniają ważną rolę, służą integracji środowisk polskich i polonijnych oraz łączą je z krajem. Już w 2012 r. w Berlinie, na zorganizowanej przez EUWP konferencji Monitor Emigracji Zarobkowej, uczestniczące w niej media wyraziły potrzebę bliższej współpracy.

Ideę oraz trud zorganizowania konferencji podjęła Teresa Sygnarek prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, które w pokaźnym zakresie, ze środków własnych sfinansowało to medialne spotkanie. Należy podkreślić, że konferencja mogła się odbyć dzięki wyraźnemu wsparciu finansowemu, którego udzieliła Ambasada RP w Sztokholmie oraz Europejska Unia Wspólnot Polonijnych.

Konferencja odbyła się pod Patronatem Honorowym Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Schetyny. Patronat medialny objęła TVP „Polonia”.

Gośćmi konferencji byli: Leszek Czarnobaj - Senator Rzeczypospolitej Polskiej, Wojciech Tyciński - Wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą, Barbara Sośnicka - Kierownik Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Sztokholmie oraz Helena Miziniak – Prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych.

Dwudniowym, wielogodzinnym obradom przewodniczyli: Teresa Sygnarek – Prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji i Tadeusz Adam Pilat – Prezydent Honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych.

Uczestnicy konferencji wyrazili satysfakcję i wdzięczność za zorganizowanie konferencji oraz potrzebę dalszej integracji europejskich mediów polonijnych poprzez kontynuację cyklicznych spotkań tego rodzaju. Wszelkie, będące wynikiem obrad, propozycje dotyczące działań w przyszłości, po ożywionej dyskusji przyjęto dokument końcowy konferencji.

Goście honorowi konferencji: **Barbara Sośnicka**, kierownik wydziału konsularnego ambasady RP w Sztokholmie, **Wojciech Tyciński**, z-ca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w MSZ, **Helena Miziniak**, prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, **Leszek Czarnobaj**, członek Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, Senat RP.

Media polonijne, zarówno na Wschodzie jak i na Zachodzie Europy, spełniają ważną rolę. Określił to wyraźnie podczas debaty w Senacie w czerwcu 2014 roku ówczesny Minister Spraw Zagranicznych Radosław Sikorski, stwierdzając, że polskie media za granicą są ściśle związane ze wszystkimi priorytetami polityki polonijnej, ponieważ promują one język, służą integracji środowisk polonijnych i przybliżają diaspore do kraju.

ZRZESZENIE PODJĘŁO WYZWANIE

Podczas konferencji Monitor Emigracji Zarobkowej w Berlinie w 2012 r. została wyraźnie wyartykułowana potrzeba współpracy pomiędzy mediami. Zrzeszenie poczyniło pierwsze kroki robiąc wstępne rozeznanie pomiędzy redakcjami mediów polonijnych, a odzew potwierdził zarówno chęć współpracy, jak i potrzebę spotkania w celu wypracowania wspólnej strategii. Konferencja w Malmö pokazała dużą różnorodność mediów z poszczególnych krajów Europy oraz istniejące zagrożenia dla ich działalności.

UCHWAŁA KONFERENCJI

Powołano grupę, która przygotuje planowaną na rok 2015 konferencję pt. „Europejskie Forum Mediów Polonijnych” w składzie: Teresa Sygnarek (przewodnicząca), Wiesław Lewicki, Jan Ryłko, Wojciech Białek, Andrzej Pisalnik.

Postanowiono zaprosić do udziału w konferencji główne fundacje stające do konkursów MSZ: m. in. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Fundację „Semper Polonia”, Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Fundację „Wolność i Demokracja”. Konferencja będzie miała za zadanie opracowanie koncepcji utworzenia platformy integracyjnej dla mediów europejskich oraz zaproponowanie jej odpowiedniej formy prawnej.

Podkreślono konieczność stworzenia bazy danych mediów polonijnych w Europie, np. przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”, w celu stworzenia internetowej platformy komunikacyjnej oraz przeprowadzania warsztatów i szkoleń dla przedstawicieli mediów.

Konferencję prowadzili: **Teresa Sygnarek**, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji i prezes honorowy Zrzeszenia **Tadeusz Adam Pilat**.

Wojciech Tyciński z Ministerstwa Spraw Zagranicznych wygłosił referat pt. *Finansowanie mediów polonijnych*.

SOLIDARNI Z POLONIĄ NA BIAŁORUSI

Zgromadzeni uczestnicy konferencji, żyjący w strukturach demokratycznych, apelowali do organizacji i mediów polonijnych w Europie o solidarność z niezależnymi organizacjami i mediami Polaków na Białorusi.

W MALMO ODBYŁ SIĘ W PIERWSZĄ SOBOTĘ ROKU TRADYCYJNY BAL POLONII

XVII BAL POLONII w Malmö

Już po raz 17-ty odbył się kolejny charytatywny Bal Polonii w Malmö.

ELEGANCKO I WESOŁO

Do inauguracyjnego poloneza prowadziły dwie pary z Ogniska Kwiaty Polskie w strojach z epoki Księstwa Warszawskiego. Goście bawili się przy akompaniamencie zespołu z Polski, a w loterii były bardzo cenne nagrody dzięki hojności sponsorów.

PODZIĘKOWANIA

Komitet organizacyjny Balu w składzie **Elizabeth Mårtensson** (przewodnicząca), **Małgorzata Rudomino** i **Tadeusz Adam Pilat** dziękują wszystkim sponsorom!

Tekst i zdjęcia **TERESA SYGNAREK**

Piękna sala Łoży Masońskiej przy Stortorget na chwilę przed wejściem gości Balu Polonii 2015.

TOWARZYSTWO POLAKÓW
„OGNIWO” W SZTOKHOLMIE
ZORGANIZOWAŁO SPECJALNE
SPOTKANIE DLA PAŃ
Z OKAZJI DNIA KOBIET

W „Ogniwie” jest wiele kobiet i to z myślą o nich, w tym szczególnym dniu zorganizowano specjalne spotkanie „Wszystko dla Pań”.

Z kolei zespół Piastowie w tym samym czasie tańczył w sztokholmskim ABF, gdzie uświetnił program artystyczny przygotowany przez Kinesiska Riksförbundet z okazji Dnia Kobiet.

PRELEKCJE I POKAZY

Wszystkie prelekcje prowadziły specjalistki w swojej branży.

Tajniki pielęgnacji skóry i sztukę makiżażu przedstawiła **Jolanta Laskowska**.

Katarzyna Czarniecki w pogadance „Ładne paznokcie wizytówką kobiety” mówiła o pielęgnacji paznokci, lakierach i odżywkach.

Aby być piękniejszą i cieszyć się idealną figurą, należy zadbać o wnętrze ciała. O tym mówiła **Grażyna Lövblad**.

Iwona Retkowska radziła jak dbać o włosy i informowała o farbach do włosów i balsamach.

Edyta Midyk dała wiele cennych rad w jaki sposób można zamaskować mankamenty figury za pomocą dobrze dobranych ubrań.

Wiesława Tokarska zaprezentowała biżuterię artystyczną.

PROMOCYJNE CENY

Oprócz porad specjalistek można także było u nich zakupić produkty po promocyjnych cenach. Wiele pań skorzystało także z promocji aby w tym dniu zrobić piękny manicure.

Tekst i zdjęcia **MARIA OLSSON**

DZIEŃ KOBIET

w Sztokholmie

DO ZRZESZENIA DOŁĄCZYŁA NOWA ORGANIZACJA CZŁONKOWSKA, ZWIĄZEK OFICERÓW REZERWY W SZTOKHOLMIE

Pełna nazwa związku to Koło Związku Oficerów Rezerwy RP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Koło zostało powołane i zatwierdzone przez Prezesa Zarządu Głównego, płk. w st. spocz. Stanisława Tomaszewicza, 16 grudnia 2012 r. w Sztokholmie z inicjatywy Mieczysława Hapońskiego, obecnie pełniącego obowiązki prezesa koła Z.O.R. w Sztokholmie.

AKTYWNA DZIAŁALNOŚĆ

W Kole działają aktywne zespoły, których nazwy trafnie określają ich działalność.

MORSY - czyli morsowanie,
MARATOŃCZYCY - bieganie,
SNAJPERZY - strzelanie,
PEWNIACY - walka wręcz,
ŻEGLARZE - żeglowanie,
MROŹNI - sporty zimowe,
WILKI - szkoła przetrwania.

TRADYCJE

Zarząd Koła Sztokholm, Związku Oficerów Rezerwy RP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, po akceptacji Prezesa Zarządu Głównego płk. mgr Stanisława

Oficerowie Rezerwy

Tomaszkiewicza, uchwałą podjął decyzję o przyjęciu tradycji „Pierwszego Pułku Specjalnego Komandosów” stacjonującego w Lublińcu.

Decyzja wynika z faktu iż Prezes Koła w Sztokholmie służył w Pierwszym Pułku Specjalnym Komandosów.

Kultywowanie tradycji wśród Polonii Szwedzkiej, Pułku Specjalnego Komandosów jest dla naszego koła wielkim wyróżnieniem i powinnością.

Tekst **MIECZYŚLAW HAPOŃSKI**
Zdjęcie **KRZYSZTOF DĄBROWSKI**

Aktyw Koła Związku Oficerów Rezerwy RP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Siedzą od lewej: Marcin Łuka, Karol Łysiak, Paweł Bałtyk, Krzysztof Hebda, Janusz Kasperczyk, Dariusz Czarnowski.

Stoją od lewej: Maciej Michalak wiceprezes koła, Piotr Kapuściński Skarbnik Koła, Mieczysław Hapoński prezes koła, Krzysztof Dąbrowski sekretarz.

PRZYP. REDAKCJI:

W 1991 r. powstał w Polsce Centralny Związek Oficerów Rezerwy RP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Motto Związku to
„BÓG - HONOR - OJCZYZNA”.

W SZTOKHOLMIE
ODBYŁY SIĘ WIELOKULTUROWE
OBCHODY DNIA KOBIET
Z UDZIAŁEM ZESPOŁU
FOLKLORYSTYCZNEGO PIASTOWIE

To był prawdziwie Międzynarodowy Dzień Kobiet

W obchodach Międzynarodowego Dnia Kobiet w Sztokholmie zorganizowanych przez Chińską Organizację Krajową wzięło udział wiele zespołów z różnych grup narodowościowych, m.in. Zespół Folklorystyczny Piastowie

Zespół Folklorystyczny Piastowie wystąpił po raz kolejny na obchodach Dnia Kobiet organizowanych przez Chińską Organizację Krajową (Kinesiska Riksförbundet).

POLSKO-CHIŃSKA WSPÓŁPRACA

Oprócz grupy chińskiej i polskiej, w występach dla kobiet wzięły udział inne grupy narodowościowe, m.in. serbskie zespoły. Współpraca Zespołu Piastowie z chińską organizacją i wspólne występy to już tradycja.

Piastowie biorą udział w obchodach chińskiego nowego roku i innych wspólnych imprezach. Obie grupy zbudowały przyjacielską platformę w oparciu o własne dziedzictwa kulturowe.

Tekst REDAKCJA

Zdjęcia ARCHIWUM ZESPOŁU PIASTOWIE

Kto by pomyślał, że ci tancerze to polski zespół folklorystyczny. Jak widać Piastowie potrafią "odnaleźć się" zarówno w strojach krakowskich, jak i w chińskich strojach ludowych.

EMIGRACJA ZAROBKOWA POLAKÓW DO KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ CIĄGŁE WZRASTA

Monitor emigracji zarobkowej w Wiedniu

W październiku ub. roku Europejska Unia Wspólnot Polonijnych, Forum Polonii w Austrii oraz Wydział Konsularny Ambasady RP w Wiedniu zorganizowali konferencję poświęconą tematyce polskiej emigracji zarobkowej. Była to czwarta z rzędu konferencja poświęcona tej tematyce. Głównym tematem było „Młodzież, oświata, tożsamość”.

Pierwsza odbyła się w Londynie w 2009 roku, a druga, której współorganizatorem było Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji, w 2010 roku. Trzecia miała miejsce w Rzymie w 2013 r. Są to cykliczne spotkania polonijnych organizacji członkowskich EUWP, młodej emigracji zarobkowej, placówek dyplomatycznych, a także polskich władz i instytucji, poświęcone zagadnieniom związanym z emigracją zarobkową Polaków w ramach UE.

GOŚCIE I DELEGACJE

Na konferencję przybyli: Poseł **Joanna Fabisiak**, Wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, **Artur Lorkowski**, Ambasador RP w Austrii, **Barbara Sońnicka**, Kierownik Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Sztokholmie, **Longin Komołowski**, Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, **Helena Miziniak**, Prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych. Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji reprezentowane było przez prezesa **Terese Sygnarek**. Przedstawicielem młodej Polonii szwedzkiej i organizacji Zrzeszenia Inkubator Talentów Polonijnych był **Kamil Chacuk**. Obrady konferencji prowadził prezydent honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych **Tadeusz Adam Pilat**.

Referaty wygłosili dyrektorzy odpowiednich departamentów w MSZ, MEN, MPiPS oraz przedstawiciele organizacji członkowskich EUWP i nowej emigracji zarobkowej.

REFERATY

Referat inauguracyjny konferencji pt. „Dynamika zjawisk migracyjnych - prog-

Otwarcia konferencji dokonali Konsul Generalny w Wiedniu **Andrzej Kaczorowski** i prezes Forum Polonii w Austrii **Teresa Kopeć**.

nozy” wygłosiła prof. dr hab. **Krystyna Iglicka-Okólska** z Centrum Stosunków Międzynarodowych, Rektor Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Przedstawione w referacie dane statystyczne ilustrujące dynamikę zjawisk migracji potwierdziły fakt iż w najbliższym okresie musimy się liczyć ze wzmożoną migracją z Polski na skutek czynników ekonomicznych i sytuacji międzynarodowej.

Prezydent honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych **Tadeusz Adam Pilat** prowadził obrady konferencji **Monitor Emigracji Zarobkowej w Wiedniu**.

Drugim referatem opartym na prognozach statystycznych było wystąpienie dr hab. **M. Duszczyka** pt. „Co wiemy o najnowszych emigracjach i migracjach powrotnych Polaków - próba zderzenia z mitem”.

Teresa Sygnarek wygłosiła referat pt. „Folklor jako remedium na utrzymanie polskiej tożsamości narodowej”. **Kamil Chacuk** przygotował referat „Mój sposób na polską tożsamość”.

STWIERDZENIA KONFERENCJI

W czasie Konferencji „Monitor Emigracji Zarobkowej 2014” stwierdzono, że:

Prof. dr hab. **Krystyna Iglicka-Okólska** wygłosiła referat inauguracyjny pt. „Dynamika zjawisk migracyjnych - prognozy”.

- Zbyt mała liczba dzieci polonijnych objęta jest nauczaniem języka polskiego;
- Dwujęzyczność to walor nie tylko dla dzieci ale również dla rodziców;
- Pielęgnowanie znajomości języka polskiego pozwala na zachowanie tożsamości narodowej;

- Należy wspierać każdą formę naukania języka polskiego dzieci i młodzieży za granicą (w obszarze tym powinni angażować się rodzice, organizacje polonijne, a także władze polskie);
- Kraje członkowskie UE w różnym stopniu wdrożyły dyrektywę 77/486/EWG w sprawie kształcenia dzieci pracowników migrujących;
- Znajomość języka polskiego przez dzieci pracowników migrujących może mieć istotny wpływ na decyzje o ewentualnych powrotach do kraju pochodzenia;
- W UE pojawiają się głosy kwestionujące jedną z podstawowych wolności UE – swobodę przepływu osób; należy dbać o utrzymanie swobodnego przepływu osób w UE (potrzebujemy więcej mobilności a nie tworzenie dodatkowych barier).

POLONIA I JĘZYK POLSKI

Podczas konferencji stwierdzono wielokrotnie iż organizacje polonijne mają najlepszy i bezpośredni kontakt z Polonią i nową emigracją zarobkową.

Podkreślano wagę dwujęzyczności dzieci i rodziców, motywowania do naukania języka polskiego, zarówno nauczycieli, jak i rodziców oraz do podejmowania działań na rzecz wprowadzania języka polskiego jako języka ojczystego do szkół w lokalnych systemach nauczania.

Kamil Chacuk z organizacji „Inkubator Talentów Polonijnych w Szwecji” reprezentował młodą Polonię.

APEL KONFERENCJI

Podczas konferencji powołano Komisję Wnioskową, której przewodniczyła prezes Zrzeszenia **Teresa Sygnarek**.

W dokumencie końcowym, zatwierdzonym przez głosowanie, uczestnicy konferencji postulowali do władz polskich o:

- rozszerzenie współpracy i wsparcia działalności organizacji polonijnych w środowisku nowej emigracji,
- opracowanie i wdrożenie długofalowej strategii służącej utrzymaniu polskości przez młode pokolenie na emigracji,
- wspieranie wszelkich form działalności służących utrzymaniu i rozwojowi poziomu wiedzy w obszarze języka polskiego na obczyźnie,

Radca Minister, Kierownik Wydziału Konsularnego przy Ambasadzie RP w Sztokholmie, Barbara Sośnicka wzięła udział w konferencji.

- zapewnienie wystarczających środków na edukację polonijną oraz działalność ukierunkowaną na utrzymanie tożsamości narodowej,
- przeprowadzenie kampanii promującej dwujęzyczność i naukę języka polskiego z uwzględnieniem potrzeb różnych krajów,
- uwzględnienie kwestii naukania języka polskiego w dwustronnych rozmowach z krajami europejskimi,
- zainicjowanie prac i powołanie komisji z włączeniem ekspertów ze środowisk polonijnych w celu stworzenia konkretnego programu-oferty państwa dla Polaków w Polsce, którego zadaniem będzie zmniejszenie kolejnych fal emigracji,
- wspieranie działań zmierzających do aktywności obywatelskiej prowadzonych przez środowiska polonijne mających na celu zwiększenie partycypacji obywatelskiej i politycznej,
- monitorowanie przestrzegania przez władze krajów zamieszkania swobody przepływu osób i usług,
- szkolenie organizacji polonijnych w dziedzinie zdobywania i realizacji projektów partnerskich z funduszy europejskich,
- wspieranie organizacji polonijnych prowadzących działalność informacyjną

Prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska podkreślił wagę znajomości języka polskiego wśród dzieci przebywających na emigracji.

przeciwdziałającą wykluczeniu społecznemu migrantów.

WAŻNE DLA NASZEJ DZIAŁALNOŚCI

W szczególności pierwszy i ostatni postulat można odnieść do działalności jaką prowadzą organizacje Zrzeszenia wspierające nowoprzybytych Polaków do Szwecji. Są to m.in. Polski Związek Kulturalny w Göteborgu, Towarzystwo Polaków Ogniwo w Sztokholmie i Związek Szerzenia Kultury Dom Polski w Malmö. Organizacje te oferują naukę języka szwedzkiego i spotkania informacyjne z urzędami szwedzkimi co skutecznie przeciwdziała wykluczeniu społecznemu nowoprzybytych.

A wsparcia od władz polskich na tę działalność dzisiaj nie ma... Lecz może jest szansa ponieważ organizatorzy i uczestnicy konferencji Monitor 2014 w Wiedniu zwrócili się z apelem do wszystkich podmiotów, zarówno polskich, jak i polonijnych o przyjęcie wniosków i wprowadzenie ich do procesu realizacji.

Tekst **REDAKCJA**
Zdjęcia **ARCHIWUM ZRZESZENIA**

Powołana Komisja Wnioskowa w składzie: Teresa Sygnarek (przewodnicząca), Wojciech Biątek, Alexander Zajęc, Joanna Heyman Salvade i Marzena Kusik opracowała dokument końcowy zatwierdzony przez uczestników konferencji.

POLISH RIDER, TOMEK ALIAS „JEZUS”, PRACOWAŁ PRZEZ CAŁY ROK ABY STWORZYĆ JEDNOŚLADOWE CUDO

Jaki fajny motor! powiedziałyby niejedni, ale ile pracy i czasu poświęcił na to by stworzyć todzieło - to wie tylko Tomek - „Jezus” i nieliczni którzy obserwowali jego przedsięwzięcie. Na bazie fabrycznego motocykla Honda CB 500 Four z roku 1972 powstał projekt Caferacer. Jezus nazwał go Cafe Express. Projekt ten pochłonął cały rok.

ROZBIÓRKA NA CZYNNIKI PIERWSZE

Pierwszym najważniejszym zadaniem było sprawdzenie parametrów silnika. Po oględzinach i wymianie niezbędnych elementów, silnik został poddany obróbce polerowania zewnętrznych powierzchni karterów, gaźnika i podzespołów. Efekt po obróbce był piorunujący. Silnik lustro. Następnym etapem było sprawdzenie układu zawieszenia i trakcji. Tutaj też trzeba było interweniować: wymiana uszczelniaczy, nowe felgi i szprychy, simeringi, olej i wiele innych. Rama została częściowo dostosowana do założonej linii i sylwetki tego typu rozwiązania. Zbiornik pozostał oryginalny (przeklepany). Kanapa według projektu konstruktora. Modernizacja tarczy licznika to też inwencja twórcza właściciela. Grawerowane śruby z logo aby podkreślić oryginalność tego dzieła.

POLEROWANIE, MALOWANIE

Rama wypiąskowana wraz z pozostałymi elementami i pomalowana proszkiem w szarym odcieniu natomiast pozostałe elementy, jak zbiornik i błotniki pomalowane zostały na biało-czerwono, kolory przypominające barwy polskiej flagi. Wszystkie napisy i linie zostały zaprojektowane i ręcznie wykonane przez naszego uzdolnionego kolegę. Kiedy projekt został skończony, przyszedł czas na chwilę prawdy. Pierwsze odpalenie silnika i oczywiście radość. Jak to zwykle bywa pojawiły się pewne niedociągnięcia w zasilaniu i elektryce ale szybko usterki zostały poprawione bo zbliżał się czas przeglądu motocykla. Wszystko zostało poprawione i dopięte na przystawowy ostatni guzik.

Polish Riders i ich wspaniałe maszyny

REZULTAT NA MEDAL

Czas przeglądu. Nie było cienia wątpliwości, że będą jakieś niespodzianki. Pracownicy na przeglądzie byli zachwyceni tym jednośladem. Przegląd był nawet zaskoczeniem dla konstruktora, że wszystko było bez zastrzeżeń oprócz ustawienia przedniej lampy. Po przeglądzie motocykl odwiedził miejsce w którym spotykają się zwolennicy różnorakich przeróbek i twórczości konstruktorów. Honda została zauważona przez zainteresowanych obserwatorów oraz przez znane szwedzkie czasopismo Clasicbike.

Po rozebraniu na czynniki pierwsze nastąpiła kolej na prace nad kształtem i wyglądem nowego pojazdu oraz polerowanie silnika.

PRAWDZIWA PERŁA

Motocykl będzie czasami wyjeżdżał na drogę ale jego konstruktor chciałby przyozdobić sobie pokój i patrzeć na to cudo wieczorami popijając whisky. Motocykl nie jest na sprzedaż. To jest ostatnie słowo Jezusa na ten temat.

Tekst i zdjęcia PAWEŁ RATAJCZYK

Tak wyglądał motocykl w oryginale.

„Jezus” na pierwszej przejażdżce nowym, biało-czerwonym Cafe Express.

PO RAZ KOLEJNY POLISH RIDERS POKAZALI, ŻE MAJĄ SERCE NA WŁAŚCIWYM MIEJSCU

„Polish Riders” założony został w 2003 roku w Sztokholmie w setną rocznicę powstania firmy Harley Davidson. Nazwa związku nawiązuje do ciężkiej kawalerii z XVI wieku, znanej pod nazwą Husaria. W 2009 roku „Polish Riders” przeistoczył się w „Polish Riders Stockholm”.

Związek zrzesza polskich motocyklistów mieszkających w Skandynawii, a jej członkowie chętnie włączają się w akcje charytatywne, o których mówią tylko tyle, że dają im dużo radości i satysfakcji.

WIELKIE SERCA

Zbierają dary dla potrzebujących w Polsce, firmy budowlane proszą o udostępnienie materiałów budowlanych potrzebnych do remontu ramp i torów do ewolucji rowerowych dla młodzieży, angażują się także w organizowanie zabaw choinkowych dla polskich dzieci w rejonie Sztokholmu. Podczas roku zbierają zabawki dla dzieci, a przed świętami Bożego Narodzenia wysyłają paczki do polskich dzieci, które może dostają tylko tę jedną paczkę na gwiazdkę. Polish Riders nie chwala się tą działalnością ale jak się dobrze poszpera po ich stronie internetowej, polishridersmc.com, znajdzie się ogrom podziękowań od dzieci, szkół i domów dziecka.

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Podczas 22. Finału WOŚP, za cenę 2500 koron zlicytowano подарowany przez Polish Riders Stockholm rower górski Marvil Dirt, przemalowany przez klubowego malarza Jezusa. W tym roku Wielka Orkiestra w Szwecji

Dar na aukcję Wielkiej Orkiestry 2014 - rower górski i kask specjalnie pomalowane przez motocyklistów z Polish Riders Stockholm.

cji nie zagrała tak hucznie jak w roku ubiegłym ale był szwedzki akcent polonijny. Po raz kolejny w akcję zaangażował się Polski Klub Motocyklowy Polish Riders Stockholm.

W tym roku na licytację powędrował sprzęt sportowy pomalowany w barwy Polish Riders Stockholm, tak jak to miało miejsce z rowerem górskim w roku ubiegłym.

Tym razem była to młodzieżowa deska snowboardowa Woogy. I znów, tak jak rower, przeistoczona w barwy Polish Riders Stockholm, autorstwa członka związku, „Jezusa”.

Informacja o licytacji deski ukazała się na portalach społecznościowych, m.in. Polacy w Skåne. Szczególne podziękowania dla portalu „Szwecja dzisiaj”, która włączyła się w akcję naszych rajdowców i informowała o licytacji deski.

Deska została zlicytowana przez tor kartingowy Racing Center z Warszawy, a dochód trafił na konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Tekst **REDAKCJA**

Zdjęcia **POLISH RIDERS STOCKHOLM**

*Marchewa Magnum Jorgen Niemiec Aga
Kapsel Czarny Hejsan Łysy Jezus Zyga*

*To tym osobom należą się słowa uznania:
„Marchewa”, „Magnum”, „Jorgen”, „Niemiec”,
„Kapsel”, „Czarny”, „Hejsan”, „Łysy”, „Jezus”,
„Zyga” - i proszę zwrócić uwagę: jest też kobieta
„Aga”.*

Polish Riders to także wielkie serca

Piękna deska snowboardowa w wykonaniu Polish Riders Stockholm.

**WIESŁAW TARKA
JEST NADZWYCZAJNYM
I PEŁNOMOCNYM AMBASADOREM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W KRÓLESTWIE SZWECJI**

Nowy ambasador RP w Szwecji

PN: *W imieniu redakcji „Polonia Nowa” i Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji witam w Szwecji.*

Nie jest to Pana pierwszy pobyt w tym kraju. W latach 1991-1996 pracował Pan jako II sekretarz na placówce w Sztokholmie, a w latach 1998-2002 jako I sekretarz.

Nasuwa się więc pytanie jak Pan obecnie odbiera Szwecję i szwedzką Polonię?

WT: Dziękuję. Faktycznie nie jest to mój pierwszy pobyt w Szwecji – pierwszy raz przyjechałem tutaj w 1986 roku i niezmiernie pozytywnie odebrałem i nadal zresztą odbieram tęjszą Polonię.

Wówczas byłem pod wrażeniem zaangażowania Polaków na emigracji w pomoc dla Polski.

Dzisiaj na szczęście czasy się zmieniły i trudno nawet mówić o emigracji we właściwym tego słowa znaczeniu.

Dawne podziały zatarły się i działamy w zupełnie nowych warunkach - w duchu współpracy w ramach Unii Europejskiej oraz w regionie Morza Bałtyckiego – młodzi Polacy są na wymianach studenckich w Szwecji, a Szwedzi studiują medycynę w Polsce.

Polacy zakładają firmy w Szwecji, a szwedzkie firmy mają swoje siedziby w Polsce.

Polonia jest częścią tej wymiany, stanowiąc naturalny pomost pomiędzy Polską a Szwecją. W związku z nową sytuacją w Polsce pojawiło się też nowe zjawisko, mianowicie zjawisko powrotów, np. na emeryturę. Z przyjemnością obserwuję, że stosunki polsko-szwedzkie intensywnie się rozwijają.

PN: *Jakie są Pana priorytety jako ambasadora RP w Szwecji?*

WT: W maju 2011 roku przez minis-

Wiesław Tarka jest nowym ambasadorem RP w Szwecji.

trów spraw zagranicznych Polski i Szwecji została podpisana Polsko-szwedzka Deklaracja o współpracy politycznej w obszarach o znaczeniu strategicznym.

Dotyczy ona spraw tak dwustronnych i regionalnych, jak i unijnych i globalnych, m.in. współpracy w ramach UE, w kwestiach bezpieczeństwa i obronności, energetyki i polityki klimatycznej.

Zależy nam zarówno na utrzymaniu stosunków w ramach tej strategicznej współpracy, jak i na poszukiwaniu nowych dziedzin, takich jak na przykład innowacyjność, jako nowych obszarów współpracy i wymiany dwustronnej.

Jako Ambasador RP będę też dbał o wizerunek Polski i Polaków w Szwecji. Polska jest już dzisiaj zupełnie in-

nym krajem niż w 1989r., ale wiedza o tym nie do wszystkich jeszcze do-
tarła.

PN: *Jak zamierza Pan zorganizować współpracę z Polonią szwedzką?*

WT: Można by rzec, że współpraca ta jest już zorganizowana. W ramach ambasady działa Wydział Konsularny, który dysponuje i posiada wszelkie instrumenty, by współpraca przebiegała w sposób sprawny i zapewniała pełen komfort naszym rodakom na obczyźnie. Jako ambasador jestem do dyspozycji.

PN: *Jest Pan absolwentem filologii germańskiej i włada Pan biegle wieloma językami, m.in. angielskim, niemieckim, szwedzkim i chorwackim. Znajomość języka szwedz-*

Dni Polskie w Szwecji

ZRZESZENIE KONTYNUUJE ORGANIZOWANIE DNI POLSKICH

Kolejny Dzień Polski organizowany przez Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji w tym roku odbędzie się 30 maja, w Malmö, w Limhamns Folketshus.

W tym dniu chcemy dotrzeć do szerokiej rzeszy Polaków w południowej Szwecji i zapewnić im zarówno dostęp do użytecznej informacji, jak i zabawę, dla najmłodszych i dorosłych.

Program tego dnia będzie niezwykle bogaty, a szczegółowa informacja będzie udostępniana przez organizacje Zrzeszenia i na portalach społecznościowych.

Już dzisiaj możemy uchylić rąbka tajemnicy i zapowiedzieć, że w tym dniu odbędzie się wielka zabawa - maskarada dla dzieci.

Podczas zabawy, najmłodsza grupa Kwiatów Polskich pod kierownictwem Stanisławy Świerż przedstawi teatrzyk „Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”.

W tym samym czasie zorganizowane będą punkty informacyjne, w których będzie można na miejscu uzyskać ważne informacje. Mamy zapewnienie przyjazdu reprezentanta Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Sztokholmie, będzie polskojęzyczna infor-

macja o ubezpieczeniach w Szwecji przez firmę Folksam, ZUS przyjedzie do Malmö aby informować o procedurach związanych z rentami i emeryturami.

Ponadto będziemy się starać o przybycie polskojęzycznych reprezentantów Urzędu ds. Migracji, Kasy Chorych, Urzędu Podatkowego i innych.

Wieczorem związek Pro Polonia Malmö organizuje Biesiadę Polonijną połączoną z występem (jakim? jak na razie to tajemnica).

Czyli - warto zarezerwować 30 maja w kalendarzu!

Tekst REDAKCJA

kiego niewątpliwie ułatwi kontakty z partnerami szwedzkimi mającymi na celu rozwój stosunków polsko-szwedzkich.

Czy widzi Pan rolę organizacji polonijnych we wzajemnej współpracy na rzecz tychże stosunków?

WT: Tak jak już wcześniej wspominałem, Polonia jest naturalnym mostem pomiędzy Polską a Szwecją, młodzi studiuja, dorośli zakładają firmy i prowadzą działalność gospodarczą.

Jak wszędzie na świecie Polonia posiada ogromny potencjał, który należy zagospodarować.

Ponadto Polonia w Szwecji jest liczna i dobrze zakorzeniona w tutejszym społeczeństwie – to bogactwo trzeba docenić.

PN: Panie Ambasadorze, czy mógłby Pan przedstawić się czytelnikom Polonia Nowa jako osoba prywatna? Rodzina, zainteresowania, ostatnia książka....

WT: Należę raczej do osób kameralnych i oddzielam sprawy zawodowe od spraw prywatnych, niemniej mogę powiedzieć, że mój syn urodził się podczas mojego poprzedniego pobytu w Sztokholmie, więc w sposób natu-

ralny na zawsze będę związany ze Szwecją.

Zamierzam też zadbać, aby jako rodowity sztokholmianin nauczył się przyzwyciężyć mówić po szwedzku.

PN: Dziękujemy za wywiad i życzymy wielu sukcesów w pełnieniu misji.

WT: Dziękuję.

Wywiad przeprowadziła **TERESA SYGNAREK**
Zdjęcie **ARCHIWUM AMBASADY**

KLUB SENIORA NA SWOICH SPOTKANIACH PREZENTUJE CIEKAWĄ DZIAŁALNOŚĆ

Klub Seniora powstał przy współpracy ze Związkiem Szerzenia Kultury „Dom Polski” w Malmö. Pomysłodawczynią jest Eva Josefsson, która ten Klub prowadzi.

MIŁA ATMOSFERA

Seniorzy spotykają się w każdy pierwszy czwartek miesiąca o godz. 15-ej w lokalu ośrodka szkoleniowego Studieförbundet przy ulicy Ystadsgatan 53. Na każde spotkanie Eva Josefsson przygotowuje ciekawe prelekcje i piecze ciasto. W miłej atmosferze, przy kawie członkowie prowadzą dyskusje, które pokazują jak wiele mają wiedzy i doświadczeń.

PRELEKCJE I DYSKUSJE

Klub stara się także o to aby zapraszać różnych specjalistów, którzy zechcą się podzielić swoją wiedzą z członkami Klubu Seniora.

I tak na ostatnim spotkaniu klubowicze mieli okazję spotkać się z Ryszardem Sulikowskim, znawcą chińskiej gimnastyki zdrowotnej i terapii kwantowej, który przedstawił m.in. znaczenie właściwego oddychania. Pan Ryszard obiecał odwiedzić spotkania Klubu Seniora i udostępnić swoją wiedzę, co spotkało się z wielką aprobatą klubowiczów.

WYCIECZKI I SPOTKANIA

Klub Seniora planuje wyjazd do Kopenhagi do nowego akwarium Blå Planet oraz wspólne grzybobranie jesienią.

**Klub Seniora
zaprasza serdecznie
wszystkich Seniorów
w Malmö i okolicy
w każdy pierwszy
czwartek miesiąca!**

Tekst **REDAKCJA**

Aktywny Klub Seniora w Malmö

Tematy, które były omawiane na spotkaniach Klubu Seniora

KALENDARZ KLUBU SENIORA 2015

Data	Temat prelekcji	Część rozrywkowo-kulturalna	Poczęstunek
05.02	Węgiel aktywny	Żarty, dowcipy, skecze	Kawa i ciasto
05.03	Dodatki do żywności, E-symbole	Opowieści i tradycje wielkanocne	Kawa i ciasto
09.04	Znaczenie płynów dla zdrowia	Ballady i dumki rosyjskie	Bliny z kawiozem
07.05	Naturalna profilaktyka przeciwnowotworowa	Piosenki - 3 Maja	Kawa i ciasto
04.06	Niezwykła dieta Hunzów	Noc świętojańska i szwedzki midsommar	Wariacje truskawkowe
03.09	Leksykon grzybiarza	Historia mojego życia: „W pułapce Gestapo i NKWD” – <i>Władysław Zammel</i>	Kawa i ciasto
01.10	Nalewki lecznicze – działanie, przepisy	„Mój powrót do Polski z zaboru” – <i>Aniela Kucharska</i>	Kawa i ciasto
07.11	Wzmocnienie odporności i środki na przeziębienia	„Przybyli ułani pod okienko”	Kawa i ciasto
03.12	„Chleb nasz powszedni” ... na zakwasie	Tradycyjny opłatek i wspomnienia wigilijne	Składkowy poczęstunek wigilijny

Informacje:

prezes Klubu Seniora „Ognisko” – Eva Josefsson tel. 0720 05 24 40, eva.josefsson@hotmail.com

PREZESI 29 ORGANIZACJI CZŁONKOWSKICH ZRZESZENIA WZIĘLI UDZIAŁ W SPOTKANIU I KONFERENCJI W WARSZAWIE

W grudniu ubiegłego roku prezesi organizacji Zrzeszenia spotkali się w Warszawie na obradach, spotkaniach z parlamentarzystami i na konferencji „Działajmy razem teraz” (Agera tillsammans nu) zorganizowanej przez SIOS, Stowarzyszenie Organizacji Etnicznych w Szwecji (Sveriges Samarbetsorgan för Etniska Organisationer i Sverige).

WAŻNE SPOTKANIA

Na Radę Prezesów przybyli zaproszeni goście: **Joanna Fabisiak**, Poseł na Sejm RP, **Jacek Junosza-Kisielewski**, Dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w MSZ oraz **Iwona Borowska-Popławska**, Dyrektor Biura Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Polska. Goście przekazali ważne informacje dotyczące działalności polonijnej.

Spotkania tego rodzaju są dla działaczy polonijnych niezwykle cenną i nierzadko jedyną okazją aby móc spotkać się z parlamentarzystami, przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych i organizacji pozarządowej Stowarzyszenie Wspólnota Polska, która po raz kolejny udzieliła nam gościny w swojej siedzibie, za co serdecznie dziękujemy.

KONFERENCJA

Uczestnicy Rady Prezesów wzięli także udział w konferencji zorganizowanej przez SIOS. Zadaniem tego projektu jest mobilizacja organizacji etnicznych w Szwecji do działań przeciwko wszelkim formom nietolerancji, dyskryminacji i rasizmowi. Konferencję prowadzili członkowie SIOS Amadeu Batel i Julio Fuentes.

Tekst i zdjęcia **TERESA SYGNAREK**

Rada Prezesów Zrzeszenia

Prezesi organizacji Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji podczas obrad i konferencji w Sali Kominkowej w siedzibie Stowarzyszenia Wspólnota Polska w Warszawie.

Od lewej: Dyrektor Iwona Borowska-Popławska ze Stowarzyszenia Wspólnota Polska i Maria Olsson prezes honorowy Zrzeszenia i przewodnicząca SIOS.

Amadeu Batel (z lewej) i Julio Fuentes z SIOS poprowadzili konferencję.

Od lewej: Poseł na Sejm RP Joanna Fabisiak, prezes Zrzeszenia Teresa Sygnarek, Dyrektor w MSZ Jacek Junosza-Kisielewski.

EUROPEJSKA UNIA WSPÓLNOT POLONIJNYCH ZORGANIZOWAŁA KONFERENCJĘ W SENACIE RP

W listopadzie ub. roku odbyła się konferencja zorganizowana w Senacie RP przez Europejską Unię Wspólnot Polonijnych przy współpracy z Kancelarią Senatu i Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. Konferencja miała na celu pokazanie roli i wkładu Polonii w procesie przemian demokratycznych w Polsce w okresie 25 lat demokracji.

DOSTOJNI GOŚCIE

Konferencję zaszczylicili swą obecnością: Marszałek Senatu RP, **Bogdan Borusewicz**; Prymas Polski, abp **Wojciech Polak**, Wiceminister Spraw Zagranicznych, **Tomasz Orłowski**; Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, **Longin Komołowski**; były Marszałek Senatu RP, **Longin Pastusiak**; Szef Kancelarii Senatu RP, **Ewa Polkowska**; Przewodniczący Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, **Andrzej Person**; Z-ca Przewodniczącego Senackiej Komisji, **Barbara Borys-Damięcka**; Z-ca Przewodniczącego Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, **Joanna Fabisiak**; Z-ca Dyrektora Dep. Konsularnego MSZ, **Jarosław Łasiński**; Z-ca Dyrektora Dep. Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ, **Wojciech Tyciński**; Dyrektor TVP „Polonia”, **Łukasz Kardas** i wielu innych. Europejską Unię Wspólnot Polonijnych (EUWP) reprezentowała Prezydent **Helena Miziniak**. Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji (ZOP) reprezentowały: prezes **Teresa Sygnarek** i wiceprezes **Maria Olsson**. Przybyli również goście spoza Europy, reprezentanci Rady Polonii Świata, Kongresu Polonii Amerykańskiej i Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Łącznie w konferencji wzięło udział ponad 120 osób.

PRACA DLA POLSKI

Referaty z całego świata pokazały ogromny wkład Polonii i Polaków za granicą, zarówno w odzyskaniu przez Polskę niepodległości jak i przystąpienie Polski do

Konferencja w Senacie RP

W konferencji głos zabrała Posel na Sejm RP Joanna Fabisiak. Przy stole prezydyjnym (od lewej) siedzą: Tadeusz Adam Pilat, Prezydent honorowy EUWP i organizator konferencji, Helena Miziniak, Prezydent EUWP, Bogdan Borusewicz, Marszałek Senatu RP, abp Wojciech Polak, Prymas Polski, Tomasz Orłowski, Wiceminister Spraw Zagranicznych, Longin Komołowski, Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Unii Europejskiej i NATO.

Wiele organizacji polonijnych na bazie wieloletniej działalności niepodległościowej stworzyło po 1989 roku program działalności wspierający nie-

podległą Polskę w jej integracji z demokratycznym światem.

Również wiele organizacji jako główny cel swej działalności ma pracę dla Polski poprzez promocję polskiej kultury, nauki,

Teresa Sygnarek przedstawiła działalność organizacji członkowskich Zrzeszenia dla Polski w demokratycznym 25-leciu.

Maria Olsson omówiła działalność gospodarczą Polonii oraz transfery pieniężne Polonii do Polski.

sportu, edukacji oraz osiągnięć gospodarczych i politycznych.

WKŁAD POLONII SZWEDZKIEJ

Prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji (ZOP), **Teresa Sygnarek** wygłosiła referat pt. „Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji dla Polski w demokratycznym 25-leciu”.

W referacie przedstawione były bloki tematyczne: działalność społeczna, charytatywna, promocyjna, informacyjna i gospodarcza.

Wiceprezes ZOP **Maria Olsson** stwierdziła w swoim referacie iż Polonia tworzy niebywały potencjał gospodarczy i naukowy w świecie, który Polska powinna wykorzystać.

VETO DLA HASŁA

„CO MOŻESZ ZROBIĆ DLA POLSKI?” I DLA TERMINU „DIASPORA”

W dokumencie końcowym konferencji uczestnicy stwierdzili m.in.:

- Sukcesy Polski zawsze uważaliśmy za nasze wspólne sukcesy, a wszelkie niepowodzenia przejmowały nas do głębi, mobilizując do organizowania pomocy w najróżniejszych formach.
- Pragniemy zdecydowanie zaprotestować przeciw hasłu „Co możesz zrobić dla Polski?” gdyż tego krzywdzącego pytania nie zadaje się tym, którzy stale i z zaangażowaniem działają na rzecz Ojczyzny.
- Próba nadania Polonii i Polakom za

granicy określenia „diaspora”, nie tylko nas razi, ale wręcz jej nie akceptujemy jako niezgodną z wieloletnią tradycją i konstytucyjnym zapisem.

- Rozdział środków przeprowadzany bez społecznych konsultacji jest sprzeczny z europejskimi standardami i często wręcz uniemożliwia nam działanie dla dobra Polski.

POLITYKA MSZ WOBEC POLONII

Podsekretarz stanu w MSZ **Tomasz Orłowski** wskazał na cele strategiczne polityki państwa wobec Polaków za granicą.

Wymienił:

- wspieranie nauczania języka polskiego, zwłaszcza w krajach migracji poakcesyjnej,
- zapewnienie możliwości uczestniczenia w kulturze narodowej i wzmocnienia polskiej tożsamości oraz pozycji środowisk polonijnych w życiu publicznym w krajach zamieszkania,
- wspieranie powrotów Polaków do kraju oraz rozwój różnorodnych kontaktów z Polską - młodziemżowych, naukowych, kulturalnych i gospodarczych.

- Dążymy do zapewnienia jak najszerszego dostępu do polskiej kultury, co sprzyjać będzie podtrzymywaniu więzi z Polską. Chcielibyśmy także objąć jak największą grupę dzieci polonijnych projektami przyjazdów do Polski – powiedział wiceminister Orłowski.

TEMAT NIWYCZERPANY

Jednoosobowym organizatorem konferencji i prowadzącym wielogodzinne obrady był prezydent honorowy EUWP **Tadeusz Adam Pilot**. Zebranie referatów nie odbyło się bez problemów gdyż materiały od organizacji wpływały z ogromnym opóźnieniem co było dodatkowym utrudnieniem dla organizatora.

Wszyscy są świadomi tego, że przedstawione na konferencji relacje nie były kompletne gdyż wkład Polonii był dużo większy niż to zaprezentowali uczestnicy.

Konferencja była pierwszym krokiem w ukazaniu ogromu działań Polonii i Polaków za granicą na rzecz Polski.

Ten istotny temat wymaga z pewnością dalszego opracowania w postaci naukowych prac i wydawnictw.

POLONIA BĘDZIE REALIZOWAĆ WAŻNY CEL - DOM POLSKI DLA WSZYSTKICH POLAKÓW W POŁUDNIOWEJ SZWECJI

Od kilku lat Zrzeszenie starało się pozyskać fundusze ze strony władz polskich na utworzenie Domu Polskiego w południowej Szwecji gdzie jest duża Polonia i przede wszystkim duży napływ nowej emigracji poakcesyjnej.

DUŻA POTRZEBA

Potrzeba własnego lokalu jest pilna. Wiele organizacji prowadzi wartościową działalność, na którą trzeba wynajmować lokale. Wszelkiego rodzaju imprezy i akcje, jak na przykład Dni Polskie czy obchody świąt narodowych wiążą się z koniecznością wynajmowania sal, czyli z dużymi kosztami.

WIELE MOŻLIWOŚCI

Wiadomym jest, że te organizacje które obecnie nie rozwijają swojej działalności ze względu na brak lokalu, miałyby szansę na organizowanie spotkań i różnych innych przedsięwzięć. Nie można także zapominać o Polonii niezrzeszonej, młodej Polonii, nowo przybyłych i wszystkich Polakach w południowej Szwecji.

CZY DOM POLSKI JEST POTRZEBNY

W południowej Szwecji, a w Malmö w szczególności istnieje duże skupisko Polaków, zarówno ze starszych fal emigracyjnych, jak i przedstawicieli nowej emigracji zarobkowej, przybyłej do Szwecji po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Szacuje się, iż w tej części kraju znajduje się obecnie ok. 100 tysięcy Polaków, natomiast oficjalne źródła szwedzkie podają iż w samym tylko Malmö, Polacy stanowią czwartą pod względem liczebności grupę etniczną.

W południowej Szwecji działa około 25 organizacji polonijnych, z których większość zrzeszona jest w dwóch ogólnoszwedzkich związkach federacyjnych: w Zrzeszeniu Organizacji Polonijnych w Szwecji (ZOP), które skupia 29 organizacji, w tym 10 aktywnych i prężnie działających na terenie południowej Szwecji

Pro Polonia Malmö dla Polonii w południowej Szwecji

cji oraz w Kongresie Polaków w Szwecji (KPS). Na dzień dzisiejszy, zrzeszone organizacje polonijne w południowej Szwecji mają ok. 1.200 członków. Liczba członków byłaby dużo większa gdyby organizacje, związki, kluby miały dogodne warunki do prowadzenia działalności.

CZY POLSKA NAS WESPRZE

Prezes Zrzeszenia Teresa Sygnarek podjęła próbę pozyskania funduszy na Dom Polski w związku z likwidacją Konsulatu RP w Malmö i sprzedażą nieruchomości, w której mieścił się Konsulat.

Niestety, projekty składane w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i wizyty na posiedzeniach Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą nie dały rezultatu. Polski rząd buduje i wspiera Domy Polskie za granicą ale koncentruje się na państwach określanych mianem Wschodu, np. Litwa, Białoruś, Ukraina.

Nie negujemy iż Domy Polskie na Wschodzie są potrzebne ale wiemy też, że są potrzebne także w Europie Zachodniej, zwłaszcza tam gdzie udaje się emigracja zarobkowa w obrębie Unii Europejskiej. Czy Wschód czy Zachód, działacze polonijni, a zwłaszcza ci na Zachodzie, pracują ideowo, na zasadzie wolontariatu, bez dużych dotacji lub opłacanych etatów z kieszeni polskiego podatnika.

RÓBMY SVOJE...

...a właściwie „Róbmy sami”. Sami musimy zorganizować akcje zbiórki fun-

duszy na przyszły Dom Polski w Malmö. Dlatego też powstał związek „Pro Polonia Malmö”, który będzie prowadził działalność mającą na celu powstanie Domu Polskiego.

REALIZACJA

Wszelkie akcje, które będą realizowały cel związku Pro Polonia Malmö będą ogłaszane na stronie internetowej Zrzeszenia, portalach społecznościowych i stronach internetowych organizacji w południowej Szwecji.

Liczymy na włączenie się wszystkich organizacji w różne akcje, z których zysk będzie przeznaczony na Dom Polski.

Liczymy także na sponsorów, którzy będą chcieli przyczynić się do zrealizowania tego ważnego celu, fundując „cegiełki” na przyszły Dom Polski.

Pierwszą cegiełkę ufundowało Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji, a następna została przeznaczona przez Komitet Organizacyjny Balu Polonii w Malmö, za co serdecznie dziękujemy w imieniu wszystkich przyszłych użytkowników Domu Polskiego.

Wszystkie cegiełki sponsorów będą uwidocznione w powstałym Domu Polskim.

Jeśli chcesz zostać jednym z pierwszych fundatorów-sponsorów i właścicielem cegiełki Domu Polskiego, prosimy o kontakt z Teresą Sygnarek, prezesem związku Pro Polonia Malmö.

Tekst REDAKCJA

10 maja - Wybory Prezydenta RP

1. OBWODY GŁOSOWANIA

Granice obwodu głosowania	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
Kod pocztowy: 10-19 oraz 58-98	Sztokholm, Wydział Konsularny Ambasady RP Prästgårdsgatan 5 172 32 Sundbyberg <i>- lokal wyznaczony do głosowania korespondencyjnego, - lokal przystosowany dla osób niepełnosprawnych.</i>
Kod pocztowy: 20 - 39	Malmö, Limhamns Folkets Hus Linnégatan 61 216 14 Malmö-Limhamn <i>- lokal przystosowany dla osób niepełnosprawnych.</i>
Kod pocztowy: 40 -57	Göteborg, Polonia Center / Związek Polskich Katolików Säveåns Strandgata 4 415 05 Göteborg

Lokale obwodowych komisji wyborczych w dniu 10 maja 2015 r. (niedziela) będą otwarte w godzinach od 7:00 do 21:00.

2. GŁOSOWANIE ORAZ GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE

Osoby chcące wziąć udział w głosowaniu powinny znajdować się w spisie wyborców.

Spis prowadzony jest przez Konsula RP w Sztokholmie. Przypominamy, że czynne prawo wyborcze w wyborach Prezydenta RP mają obywatele polscy, którzy:

- najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat,
- nie zostali pozbawieni praw publicznych, wyborczych ani nie zostali ubezwłasnowolnieni prawomocnym wyrokiem sądu.

UWAGA:

- Zgłoszenie do SPISU WYBORCÓW może zostać dokonane NAJPÓŹNIEJ na 3 DNI przed dniem wyborów, tj. 7 maja 2015 r.; w drugiej turze termin ten upływa 22 maja 2015 r.
- Chęć głosowania KORESPONDENCYJNEGO należy zgłosić NAJPÓŹNIEJ do 15 DNIA przed dniem wyborów, czyli do 27 kwietnia 2015 r. (poniedziałek); w drugiej turze termin ten upływa 14 maja 2015 r.

Zgłoszenia można dokonać w jeden z poniższych sposobów:

- ustnie,
- pisemnie pod adres Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Sztokholmie: Prästgårdsgatan 5, 172 32 Sundbyberg
- telefonicznie (46) 8 50 57 50 79 lub 61
- telefaksem: (46) 8 50 57 50 74
- e-mail: sztokholm.amb.wk@msz.gov.pl

Zgłoszenie musi zawierać następujące informacje:

- imię (imiona) i nazwisko;
- imię ojca;
- datę urodzenia;
- numer PESEL;
- miejsce pobytu wyborcy za granicą;
- numer ważnego polskiego paszportu lub dowodu osobistego oraz numer i datę jego wydania;
- miejsce wpisania wyborcy do rejestru wyborców (w przypadku wyborców czasowo przebywających za granicą);

W przypadku osób chcących wziąć udział w głosowaniu korespondencyjnym dodatkowo:

- oznaczenie adresu, na który ma zostać wysłany pakiet wyborczy (w obrębie okręgu konsularnego).

3. ZAŚWIADCZENIE O PRAWIE DO GŁOSOWANIA

Wyborca, który został wpisany przez konsula do spisu wyborców może zgłosić, NAJPÓŹNIEJ w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. 8 maja, chęć uzyskania zaświadczenia o prawie do głosowania, które umożliwi mu oddanie głosu w dowolnym obwodzie do głosowania w kraju lub za granicą.

Wyborca może odebrać zaświadczenie, o którym mowa powyżej, osobiście lub przez upoważnioną pisemnie osobę.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, można wysłać wyborcy zaświadczenie listem poleconym.

Bardzo ważne:

Przypominamy, że zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego złożone przed dniem pierwszego głosowania:

- zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego;
- zgłoszenie ws wpisania do spisu wyborców sporządzonego przez konsula;
- wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania, dotyczą zarówno pierwszego głosowania, jak i ewentualnego ponownego głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W ROCZNICĘ WYZWOLENIA OBOZU AUSCHWITZ-BIRKENAU NA CAŁYM ŚWIECIE OBCHODZONY JEST MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI

W Malmö, jak co roku, odbyły się uroczystości upamiętniające ofiary Holokaustu.

70 ROCZNICA

Dzień oswobodzenia Auschwitz stał się narodowym Dniem Pamięci w Szwecji już w 1999 roku i był impulsem dla OZN, co doprowadziło do ustanowienia Międzynarodowego Dnia Pamięci przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2005 roku.

UROCZYSTY PROGRAM OBCHODÓW

W synagodze w Malmö odbyła się uroczystość upamiętniająca 70-tą rocznicę wyzwolenia niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

Wzruszający był moment zapalania świec przez te osoby, które przeżyły Holokaust w obozach koncentracyjnych.

W Malmö przemówienia wygłosili m.in. **Fredrik Federley**, członek partii Center i parlamentarzysta w UE oraz **Uri Rothman**, przedstawiciel ambasady Izraela.

W synagodze w Sztokholmie w uroczystości obchodów Dnia Pamięci wziął udział premier Szwecji **Stefan Löfven**, który powiedział, że antysemityzm nie jest i nigdy nie będzie dopuszczalną normą w Szwecji.

ODCZUWALNE ZAGROŻENIE

Udział w tych obchodach daje dużo do myślenia, nie tylko o tym co było ale także o tym jak jest teraz.

Wejście do synagogi w Malmö przypominało najbardziej rygorystyczne kontrole jakie są na lotniskach. Już parę przecznic przed synagogą dało się zauważyć funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa w cywilu. Byli oni także wokół synagogi, jak i umundurowani policjanci oraz samochody policyjne. Przy wejściu - kontrola zgodności zaproszeń z listą zaproszonych osób oraz kontrola torebek damskich.

W jednym z przemówień zwrócono uwagę na fakt zabezpieczenia od wewnątrz olbrzymich okien synagogi szkłem kuloodpornym...

Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

Program obchodów w swej graficznej szacie nawiązywał do tragicznych wydarzeń w obozach koncentracyjnych i przymusu noszenia żółtej gwiazdy.

Po wyjściu z synagogi zrobiłam kilka zdjęć pokazujących ochronę na zewnątrz, po czym od razu podszedł do mnie funkcjonariusz w cywilu i zażądał pokazania zrobionych zdjęć. Wszystkie oprócz jednego musiałam skasować gdyż nie wolno fotografować właśnie służb w cywilu.

REPREZENTACJA POLONIJNA

Wśród gości zaproszonych na uroczystość w Malmö byli także: prezydent honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych **Tadeusz Adam Pilat**, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji **Teresa Sygnarek** oraz członek zarządu Zrzeszenia **Urszula Pilat**.

Tekst i zdjęcia **TERESA SYGNAREK**

Zaproszeni goście honorowi: Fredrik Federley, Dan Olofsson, Uri Rothman, Sofia Nerbrand.

Fotografować można było tylko umundurowanych policjantów i służbowe samochody policyjne.

„ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ”

HASŁO SOLIDARNOŚCI
„ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ”
MOŻNA TAKŻE ODNIEŚĆ DO
DZIAŁALNOŚCI POLONIJNEJ

Zrzeszenie od kilku lat promuje swoją działalność - czytaj: działalność organizacji członkowskich - w oparciu o to hasło. Ale to nie jest tylko promocja, to są konkretne działania podjęte w celu rozwinięcia współpracy regionalnej pomiędzy i na bazie organizacji członkowskich w danym regionie.

**WSPÓŁPRACA REGIONALNA
ZRZESZENIA**

W ostatnich latach mieliśmy już kilka takich okazji kiedy organizacje wspólnie zorganizowały różne akcje i imprezy. Bez wątpienia największym zrywem organizacyjnym były finałowe koncerty Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

w Malmö, Göteborgu i w Sztokholmie. Wielotysięczna publiczność i zebrane przeszło 112 tysięcy koron na cel Wielkiej Orkiestry.

Innym przykładem niech będą Dni Polskie w Szwecji w ubiegłym roku w tych samych trzech regionach.

Były także wspólne Majówki Polonijne, m.in. niezwykle udana Majówka w Malmö w Bulltofta Parken, do której zaangażowały się niemal wszystkie organizacje na południu Szwecji.

W zabawach choinkowych w Sztokholmie organizowanych przez Towarzystwo Polaków „Ogniwo” także biorą udział inne organizacje w Sztokholmie.

W ubiegłym roku prawie wszystkie organizacje Zrzeszenia w południowej Szwecji zorganizowały wspólnie obchody Święta Niepodległości 11 Listopada.

LICZYMY NA KONTYNUACJĘ

Przed nami Święto Konstytucji 3 Maja i Dzień Polski w Malmö 30 maja. Liczymy na kontynuację i rozwój współpracy pomiędzy organizacjami oraz zachęcamy i zapraszamy wszystkie organizacje do wspólnych działań.

Zorganizowani mogą więcej.

Tekst **TERESA SYGNAREK**
Zdjęcia **ARCHIWUM ZRZESZENIA**

PREZENTUJEMY
NIEZWYKLE INTERESUJĄCĄ
I CENNĄ KSIĄŻKĘ

W pułapce Gestapo i NKWD

Do redakcji naszego kwartalnika dotarła nadzwyczaj wartościowa książka.

Jest to bardzo cenny dokument historyczny, a czyta się ją - przepraszam za to trywialne porównanie - jak kryminał. Bez odkładania na bok, strona po stronie, od deski do deski. Każdy, kto chociaż w najmniejszym stopniu interesuje się historią, powinien ją przeczytać.

DOKUMENT HISTORYCZNY

Sensacyjna autobiografia oparta na prawdziwych, udokumentowanych wydarzeniach, będąca dzisiaj dokumentem historycznym.

Autor urodził się w 1917 roku w żydowskiej rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim. W 1938 r. zostaje osadzony w niemieckim obozie koncentracyjnym Dachau. Przeżywa gehennę obozu i zostaje zwolniony dzięki osobistej interwencji polskiego patrioty, ambasadora w Berlinie, Józefa Lipińskiego.

NIESAMOWITE KOLEJE ŻYCIA

Michał Zammel bierze udział jako żołnierz w wojnie obronnej Polski, walczy w armii generała Andersa oraz w siłach alianckich, w Brygadzie Żydowskiej. W 1950 roku zostaje deportowany na Syberię. W 1959 roku repatriuje do Polski a w 1969 roku emigruje do Szwecji. Spisywanie swoich wspomnień kończy w maju 1982 r. w Toronto. Rząd Emigracyjny na Uchodźstwie przyznaje mu w 1989 r. status Kombatanta II Wojny Światowej. Dostaje odznaczenia i stopień chorążego. Bierze aktywny udział w paradach miast w Holandii. Umiera po długiej chorobie w Szwecji w 2006 r.

WIELE UZNAŃ

Bezpośrednio po wydaniu książka była prezentowana w mieście rodzinnym autora, w Piotrkowie Trybunalskim, na zamku królewskim gdzie obecnie mieści się muzeum.

Prelekcje i prezentacje miały także miejsce w wielu miastach w Polsce, m.in. w Warszawie, Łodzi, Szczecinie, a także w Kopenhadze.

RECENZJE

Wydawnictwo Nobertinum w Polsce tak pisze o książce:

„Wspomnienia Pana Zammela sięgają nieomal po czasy współczesne i dotyczą nie tylko udziału w wojnie 1939 roku i ucieczki przed hitleryzmem ale także okupacji sowieckiej (kresy wschodnie), wstąpienia do armii Andersa, wyjazdu do Persji, a następnie bardzo ciekawych kolei związanych z powrotem do Polski, powtórnego wyjazdu do Sowieców, zsyłki na Sybir i po latach powrotu do Polski.

Książka w twardej okładce, 148 stron, wydana na specjalnym, przyjaznym dla czu papierze „retro”, bogato ilustrowana archiwalnymi zdjęciami.

Jest to cała panorama dziejów i losów polskich obejmująca wszystkie możliwe w tamtych czasach etapy zniewolenia i upodlenia pod panowaniem dwóch totalitaryzmów.

Jedyny mi znany taki bogaty przekaz. Życiorys tak szczególny, że można by nim obdzielić kilka osób. Jednym słowem wspomnienia interesujące.” *Norbert Wojciechowski*

POLECAMY

Książkę, na podstawie rękopisu autora wydał jego syn, Władysław Zammel, który mieszka w Malmö.

W jego posiadaniu została jedynie niewielka część nakładu książki, która jest cennym elementem bogatej historii Polski. Czytelnikom „Polonia Nowa” pan Władysław umożliwia zakup książki.

Cena książki wynosi 100 kr (do ewen-

tualnego odbioru w Malmö), natomiast łącznie z wysyłką na terenie Szwecji - 140 kr.

Zamówienie należy przysyłać na adres wladyslaw_zamel@hotmail.com lub skontaktować się telefonicznie pod numerem 040 183 184.

Tekst i zdjęcia **REDAKCJA**

Syn autora, Władysław Zammel.

Zawsze byliśmy narodem, który lubił zjeść i ugościć, który gotował i to smacznie. Jeśli się zajrzy do książek kucharskich z XIX wieku, to okaże się, że był wówczas u nas ogrom fantastycznych świeżych ziół, wykorzystywało się przednie mięsiwa, gotowało się z wielką finazją i niezwykłą wyobraźnią. Po II wojnie światowej się zmieniło. Nastąpiły czasy „żelaznego” kotleta schabowego z kapustą i ziemniakami, zup ogórkowej i pomidorowej i tak przez dziesiątki lat kulinarnie trwaliśmy w miejscu. Nie mieliśmy możliwości, produktów, byliśmy hermetycznie zamknięci w swoim kraju i nie było żadnych obcych wpływów. A przecież każdy kraj, każda kultura, czegoś nowego uczy.

SZTUĆCE NA ŁAŃCUCHU

W czasach PRL-u prawdziwą furorę wśród warszawiaków na szeroką skalę, robiły liczne mleczne bary (pierwszy taki w Warszawie powstał w roku 1896, wielką popularnością cieszył się w latach 20-tych i w czasach wielkiego kryzysu), w których serwowano dobrze znane, pomidorowe i grochowe, naleśniki i leniwe z serem, pierogi ruskie i mielone z buraczkami oraz kaszankę podsmażaną z cebulką. Ceny za te pospolite dania, były naprawdę przyzwoite. To tam właśnie na tanie obiady schodzili się studenci, zwykli robotnicy, ale i naukowcy i urzędnicy. Oczywiście, że przyszło im nieraz mocować się ze sztucami na łańcuchu i jeść na wyszczerbionych talerzach, ale w końcu do tej tandety się przyzwyczaili i swe ulubione, zawsze świeże zresztą, kluchy kładzione wcinali. Bo po prawdzie, to co mieli robić – nie jeść?...

KEBAB ZAMIAST PIEROGÓW

Kiedy nad Wisłę zawitała pełna niepodległość, zainstalowano kapitalizm i ruszyła półdzika prywatyzacja, bary mleczne sukcesywnie likwidowano, zamieniając je na rozmaite droższe wyszynki, biura finansowo-bankowe czy butiki i w końcu zostało ich niewiele. W 2011 r. rozprawiono się nawet ze

słynnymi już: Barem Prasowym przy Marszałkowskiej, Uniwersyteckim, zwanym też „Karaluchem” na Krakowskim Przedmieściu i Szwajcarskim, naprzeciwko byłego Komitetu Centralnego wiadomo jakiej partii, gdzie w latach 80-tych, na drzwiach tego mleczniaka wisiała kartka, „Nóż tylko do smarowania na miejscu”. Nastąpiła era drogich restauracji i trochę tańszych, ale za to mniej zdrowo żywiących, McDonalldów, fast foodów i wietnamskich kebabów.

NOSTALGIA ZA PRL...

Lecz ponieważ życie jest w ciągłym ruchu, a sytuacja materialna wyraźnie się pogorszyła, starsi warszawiacy czując najzwyczajniej w świecie nostalgię za PRL-em, znów upomnieli się za dawnymi barami mlecznymi z kakałem w kubkach i jajecznicą na maśle. Dla nich i dla tych mniej zarabiających, bądź pozostających na garnuszku rodziców, osób samotnych, również takich, którym po prostu nie opłaca się gotować, ta cząstka naszej historii, jest obecnie naturalną szansą na przeżycie. Dla młodych - kraina retro, zaginiony świat, który znają tylko z czarnobiałej fotografii.

...I CENY JAK W PRL

Barów mlecznych w stolicy, pamiętających jeszcze PRL, z kilkudziesięciu zostało osiem, może dziewięć. W zeszłym roku powrócił z preferencyjnym czynszem, właśnie ów bar mleczny Prasowy przy Marszałkowskiej. Miejscowi społecznicy postawili na swoim i prawie w ostatniej chwili wyrwali ten lokal miejskim urzędnikom, którzy szykowali go już do przetargu. Obecnie jest w nim czysto, schludnie, na stołach obrusy, pod talerzami podstawki. Wizyta w nim daje też okazję spędzenia paru chwil z ludźmi, których spotyka się na ulicy, w autobusie, tramwaju, w kasowym okienku - stwarza ułudę równości. Ceny, są naprawdę zachęcające: mleczna z makaronem 1,83 zł, pomidorowa 1,50, blinki z jabłkiem 5,00, leniwe 6,00 i mielony 6,50 złotego.

Barów mlecznych czar

Mając przysłowiową dychę w kieszeni, można już o głodzie zapomnieć.

NAZWA	POTRAWY	CENA	GR
ZIEMNIAKI	Z WODY	3 90	315 300
SOS MIĘSNY		2 00	150
SOS GRZYBOWY		1 80	100
SOS WĘGIERSKI		1 00	100
PIECZARKI	DUSZONE	3 40	100
BURACZKI	ZASMAŻANE	3 20	200
KAPUSTA	ZASMAŻANA KISZONA	3 60	300
MARCHEW	ZASMAŻANA	2 60	200
FASOLKA	SZPARAGOWA Z WODY	2 40	200
BRUSZKA	Z WODY	2 40	200
SZPINAK		4 00	200
BIGOS		4 00	300
FASOLKA	PO BRETOŃSKU	4 00	300
KROKIETY	Z KAPUSTĄ	4 00	250
PASZTETY	JAJECZNE	0	200
KLUSKI	LENIWE Z DOD	5 70	280
NALĘSNIKI	Z RUSKIM NADZIWIEM	2 80	170
NALĘSNIK	SEREM SMIET CUKR	4 40	240
NALĘSNIKI	Z SEREM	3 20	170

KASZA GRYCZANA ZE SKWARKAMI

Ale jest jeden bar mleczny, który był, jest i – chyba – zawsze będzie, choć chętnych na ten lokal, było już na pęczki. Bambino się nazywa, przy Kruczej i usytuowany jest vis a vis dużego biznesu najbogatszego człowieka w Polsce, Jana Kulczyka, i markowego hotelu Mercuree.

Żywią się w nim dosłownie wszyscy: modne paniusie, wdowy, wdowcy, uczniowie, studenci, emeryci, białe kołnierzyki, hipsterzy ze słuchawkami na uszach - chętnych nie brak nigdy.

A i jedzenie bywa zawsze świeże, ponieważ właścicielom schodzi wszystko, wyprzedają je do ostatniego kęsa. Nawet, Andrzej Gołota, kiedy bywa u mamy na Hożej, również do tej mlecznej jadłodajni na kaszę gryczaną ze skwarkami wpada, „ – Dla tradycji” – powiada, bo akurat opodał się wychował, a trochę dalej, z chłopakami na szkolnym boisku, za piłką ganiał.

POLKA
ideell kulturförening

www.polka.nu

Kabaret

z najwyższej półki
zawita do Malmö
i Sztokholmu

piątek, 17 kwietnia 2015, godz. 19.00
Stadionmässan i MALMÖ
Stadiongatan 25

Informacje i bilety:

0705 677 440

0709 760 310

0706 416 100

Bilety: 370 kr, 340 kr, 310 kr

COMVIQ
Billigt, billigt, billigt.

PARANIE NORMALNI

UWAGA !!!
Extra występ
godz. 16.00

W PROGRAMIE
„ŻARTY SIĘ SKOŃCZYŁY”

MIEJSCE: Södermalms Konferenslokal
Götgatan 87, T-Skaretull / Sztokholm

DATA: Sobota 18 kwietnia 2015 godz. 16.00

BILETY: 340 kr

Bilety w polskich sklepach!
Zamów przez telefon 0707 55 21 77

INFORMACJE I BILETY: www.polart.se
Sponsorzy: COMVIQ, DANCAD

Bary mleczne *ciąg dalszy*

SWOJSKIE DANIA

Od dawna mówi się o tym, żeby właśnie bary mleczne stały się polską marką kulinarną. Na pewno jest w tym trochę żartu, odrobinę zwykłej ściemy, ale, kurcze pieczone, mają one jednak, jakiś swojski charakter.

Kto jadał, jada w nich, ten wie - i tyle. Trwa też walka o typowo warszawską potrawę - flaczki? cynadry? pyzy?...

Ostatnio ktoś zaproponował, żeby były to fafernuchy, dawny słodki przysmak warszawski. Może na deser, bo jednak zwolenników cynaderek, czy flaczków, będzie zawsze więcej. Nie mówiąc już o pyzach. Zaś na te kluchy, to najlepiej było wybrać się kiedyś na Pragę, na Targową, na Bazar Różycyckiego. Tam jeszcze pamiętali, jak je przyrządzić i - ma się rozumieć - podać na gorąco, tak, żeby ślinka z ust leciała.

SKWARKI I PIEPRZ NA CENZUROWANYM

Z nowym rokiem, Ministerstwo Finansów wprowadza nowe przepisy dotyczące prowadzenia barów.

Dotację otrzymają tylko te, które serwować będą dania wyłącznie jarskie. Jediną przyprawą, będzie mogła być tylko sól.

Dania będzie można komponować jedynie z produktów, jakie znajdą się w rozporządzeniu. Oznacza to, m.in. że dotację będzie można stracić np. za natkę pietruszki w zupie, bądź za skwarki podane z pierogami.

Istnieje zatem prawdopodobieństwo, że jadłodajnie te stracą klientelę, bo jedzenie będzie w nich więcej niż nijakie, żeby nie powiedzieć ohydne.

Ale, jeśli zechcą one zachować klientów, to wtedy będą musiały - w miejsce utraconej dotacji - podnieść ceny.

Podobno nigdzie w Europie nie prowadzi się takich tanich barów z domowym jedzeniem. Jest to patent czysto Polski. Czy zniknie? - zobaczymy.

Tekst **AGENCJA INFORMACYJNA POLONIA**
Red. Mariusz Medard Pielka

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII

GRAPHICHOUSE®

d r u k a r n i a o f f s e t o w a

ul. Zyndrama z Maszkowic 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl

Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwia skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.

Zapraszamy do współpracy.

dołącz do nas

Pełna oferta na
www.ghszczecin.pl

LINKES BILSERVICE

i SKÅNE, Malmö -Arlöv

Serwis
i naprawy
z gwarancją!

- Gratisowy transport w promieniu 20 km od warsztatu!
- Samochód zastępczy podczas naprawy.
- Fachowa obsługa po polsku.

www.linkesbilservice.se linkesbilservice@hotmail.com

Jerzy Linke 040 43 42 65 0735 84 33 74

Kvarngatan 20, 232 34 Arlöv, pon - piątek 9 - 18, sobota 10 - 13

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.

U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mienie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne.
Krótko mówiąc – ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.

Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach
i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.

0771-58 59 08

0771-58 59 08

Folksam